

## *Vreemdelingenbeleid ten aanzien van geadopteerde kinderen*

Toelating in het kader van gezinshereniging van naar het recht van een islamitisch land geadopteerde kinderen.

### *AR RvS 29 juli 1986, GV B-15*

*feiten:* Een Marokkaanse man (A) verzoekt op 30 september 1980 toelating van zijn 16-jarige broer (B) als pleegkind, zonder dat voorafgaande toestemming van de Minister is verkregen. B woont bij zijn ouders en andere broers in Marokko. Blijkens een vonnis van 23 september 1980 van de Marokkaanse rechtbank is de adoptie van B door A uitgesproken en kan A zich beschouwen als wettig vader. Het verzoek van A wordt afgewezen. Tegen de fictieve weigering op het herzieningsverzoek stelt A beroep in bij de AR RvS.

*De Afdeling* overweegt dat wanneer de Staatssecretaris het verzoek had opgevat als betrekking hebbend op verblijf van een buitenlands pleegkind, het h.p.p. niet bevoegd was geweest zelfstandig afwijzend op het verzoek te beslissen. De Staatssecretaris had zelf een beslissing moeten nemen. Bovendien had een dergelijk verzoek moeten worden ingediend door de vreemdeling of diens wettelijke vertegenwoordiger. De Afdeling is van oordeel dat niet gebleken is dat A als wettelijk vertegenwoordiger naar Nederlands recht van zijn broer moet worden aangemerkt. De op 11 september 1980 opgemaakte 'Acte Adoulaire D'Adoption' doet daaraan niet af. A had derhalve reeds in de eerste beslissing niet ontvankelijk moeten worden verklaard.

De Afdeling vernietigt de beslissing van de Staatssecretaris wegens strijd met de wet (art. 8 lid 1 aanhef en sub c Wet AROB).

### *Toepasselijke Nederlandse wetgeving*

In de oude Vc (deel G 7) werd onder een buitenlands pleegkind verstaan de minderjarige beneden de leeftijd van 18 jaar van niet-Nederlandse nationaliteit die in Nederland in een ander gezin dan het ouderlijke wordt of zal worden verzorgd en opgevoed in zodanige omstandigheden dat de verzorger in feite de plaats van de ouders inneemt. In de huidige Vc is de materie geregeld in Deel B 18.

Volgens art. 20 VV is de bevoegdheid een verzoek om verblijf van een buitenlands pleegkind af te wijzen aan het h.p.p. onthouden.

### *Socio-juridische achtergronden van de betrokken moslims*

Volgens de Marokkaanse wet kan geen rechtens relevante adoptie plaatsvinden. Er ontstaat geen afstamming door adoptie, noch heeft adoptie enige juridische waarde (art. 83 lid 3 C.S.P.S.).

### *Nadere beschouwingen over de beslissing*

Het is hier niet de juiste plaats om uitgebreid in te gaan op de procedurele gebreken die in de casus aan de orde komen. De aandacht gaat in deze bespreking uit naar de vraag omtrent de erkenning van de adoptie, de wettigheid en de consequenties hiervan voor de toelating als pleegkind in Nederland.

Indien er geen vonnis van de Marokkaanse rechter was geweest, leverde de vraag naar de erkenning van de plaatsgevonden adoptie en de wettigheid van het kind geen problemen op. Hoewel er geen geschreven Nederlandse IPR-regels bestaan inzake de erkenning van buitenlandse adopties – het Haags Adoptieverdrag<sup>1</sup> is immers niet door Nederland ondertekend – zou erkenning achterwege blijven aangezien volgens Marokkaans recht geen sprake is van een rechtsgeldige adoptie; de wettigheid zou volgens ongeschreven regels van Nederlands IPR<sup>2</sup> worden beoordeeld aan de hand van het nationale recht, in casu Marokkaanse recht, van de vader. Volgens dit recht zou het kind geen wettig kind van betrokkene worden.

Nu zijn echter gerechtelijke bescheiden overgelegd. Bij gebreke van een verdrag of wet waarin de vraag naar erkenning van buitenlandse vonnissen is geregeld, staat het de Nederlandse rechter vrij het vonnis al dan niet te erkennen.<sup>3</sup> Voor erkenning, althans wil een vonnis enig gezag hebben, dan is vereist dat het vonnis is gewezen door een bevoegde rechter en er moet een behoorlijke procedure zijn gevolgd.<sup>4</sup> De casus meldt hierover niets. Is aan deze vereisten voldaan, dan zijn er geen geschreven regels die de rechter in acht moet nemen. Omstandigheden waarmee hij bij de vraag naar erkenning zoal rekening zou kunnen houden zijn de rechtsgeldigheid van het vonnis in het land waar het is gewezen, de Nederlandse openbare orde en de belangen die met al of niet erkenning worden gediend.

Bij toepassing van Nederlandse wetgeving waarin sprake is van adoptie, worden buitenlandse adopties door de Nederlandse rechters veelal pas dan als zodanig erkend als de voorwaarden voor en gevolgen van de adoptie naar vreemd recht gelijk te stellen zijn met die van adoptie naar Nederlands recht.<sup>5</sup>

De al dan niet erkenning van de adoptie, en met name de erkenning van de afstamming, die overigens los van de erkenning van de adoptie kan plaatsvinden, is in casu van belang voor de aanvraag van de v.t.v. Voor de toelating als pleegkind is immers niet vereist dat de pleegouder reeds ten tijde van het verzoek om een v.t.v. wettelijk vertegenwoordiger is. De weg die de Afdeling volgt is niet geheel duidelijk. Zij spreekt zich niet expliciet uit over de erkenning van de adoptie. Zij is van mening dat niet is aangetoond dat betrokkene wettelijk vertegenwoordiger is naar Nederlands recht. Heeft de Afdeling hier bedoeld dat de wettigheid naar Nederlands recht wordt beoordeeld, dan zou dit in strijd zijn met de ongeschre-

ven regel van IPR dat de wettigheid wordt beoordeeld naar het nationale recht van de vader. Heeft de Afdeling daarentegen bedoeld dat betrokkene door toepassing van Nederlands IPR niet als wettelijk vertegenwoordiger kan worden aangemerkt, dan zou dit kunnen betekenen dat ofwel de adoptie, inclusief de aangevoerde gevolgen omtrent de wettigheid, niet zijn erkend, ofwel dat de wettigheid zelfstandig beoordeeld is. In het midden wordt dan gelaten naar welk recht de wettigheid beoordeeld is. Zowel het nationale recht van de vader (Marokkaans) als het Nederlands recht zouden tot gevolg hebben gehad dat betrokkene geen wettelijk vertegenwoordiger is.

### *Noten*

1. Verdrag 's-Gravenhage 15 november 1965, Trb 1968, 101
2. J.G. Sauveplanne, Elementair internationaal privaatrecht, Deventer 1986, p. 39
3. Sauveplanne, a.w., p. 113
4. Sauveplanne, a.w., p. 115
5. Vgl. CRvB 24 december 1984, RSV 1985, 67; CRvB 28 februari 1986, RSV 1986, 217; CRvB 10 januari 1984, RSV 1984, 71